

RUKAJÄRVI PUUKKO

ALKUSANAT

RUKAJÄRVEN SUUNNALLA TAISTELI JATKOSODASSA URHEA 14. DIVISIOONA KOMENTAJANSA KENRAALIMAJURI ERKKI RAAPPANAN JOHDOLLA. KORPISODASSA KOROSTUIVAT SEKÄ SOTILAIEN OMINAISUUDET, ETTÄ HEIDÄN KÄYTÖSSÄÄN OLLEET VÄLINEET. JOKAISEN SOTILAAN PERUSVARUSTUKSEEN KUULUI PUUKKO. PUUKOLTA ODOTETTIIN LUJUUTTA JA KÄYTÄNNÖLLISYYTTÄ KAIKISSA ASKAREISSA, JOISSA PUUKKOA PÄIVITTÄIN TARVITTIIN.

LIEKSAN RAJAKILTA JA LIEKSAN PUUKKOSEURA PÄÄTTIVÄT YHTEISTYÖSTÄ RUKAJÄRVEN SUUNNANPERINTEEN SÄILYTTÄMISESTÄ, SYNTYI AJATUS RUKAJÄRVEN SUUNNAN PERINNEPUUKOSTA. TAVOITTEEKSI ASETETTIIN, ETTÄ PERINNEPUUKKO VASTAISI MAHDOLLISIMMAN HYVIN SOTA-AJAN HENGEN MUKAISTA KÄYTTÖPUUKKOA. LIEKSAN RAJAKILLAN JÄSENET ESKO KUITUNEN, JOUKO MARTISKAINEN, VILLE PUUMALAINEN JA REIJO KORTTELAINEN KERÄSIVÄT AINEISTOA JA PUUKON MALLEJA SUUNNITTELUN POHJAKSI. LIEKSAN PUUKKOSEURAN PUUKONTEKIJÄT PEKKA RÄSÄSEN JOHDOLLA VASTASIVAT YHTEISEN SUUNNITTELUN POHJALTA VALITUN ENSIMMÄISEN PUUKON VALMISTUKSESTA. SYNTYI RUKAJÄRVEN SUUNNAN PERINNEPUUKKO, JOKA TÄYTTÄÄ KAIKKI SILLE YHTEISTYÖSSÄ ASETETUT VAATIMUKSET. PUUKKO ON MALLILTAAN PERINTEINEN JA VALMISTETTU MATERIAALEISTA, JOTKA OLIVAT KÄYTÖSSÄ MYÖS JATKOSODAN AIKAAN. PUUKON JA TUPEN MUOTOILU VASTAA SOTA-AJAN KÄYTTÖPUUKKOA. R-TUNNUS PUUKON TUPESSA ANTAA PUUKOLLE PERINNELEIMAN, JOSTA JOKAINEN SOTIEMME HISTORIAA TUNTEVA VOI SEN TUNNISTAA. PUUKKO SOPII OMINAISUUKSIENSA PUOLESTA KÄYTTÖPUUKOKSI, ETTÄ KUNNIOITTAMAAN VETERAANIEEN PERINTEITÄ.

LIEKSAN RAJAKILTA KIITTÄÄ LIEKSAN PUUKKOSEURAN PUUKONTEKIJÖITÄ ERINOMAISESTA RUKAJÄRVEN SUUNNAN PERINNEPUUKOSTA.

RUKAJÄRVIPUUKKO

Perusmallin mitat

Puukon pää

Pään mitta heloineen on 12 cm.

Puukon pään muoto noudattelee Rukajärvellä 1941 tehdyn puukon pään muotoa.

Paksuin kohta puukon päässä on keskikohdan yläpuolella. Se on terän suunnassa litteä suhteessa 20 mm : 29 mm. Poiketen alkuperäisestä mallista alahelana on 20 mm korkea kuppihela, jonka muoto terään liittyessään on suhteessa 14 mm : 23 mm. Yläpää ohenee päätä kohden, ollen kapeimmillaan 17 mm. Pää kääntyy kämmenenpuolelle ponneksi alkuperäisen mallin mukaisesti, sivulla pontta ei ole vaan kyljet kapenevat jouhevasti yläpäästä kohden.

Pään selkä on kaareva ja kaarevuus jyrkkenee päätä kohden. Pään terän suun puoleinen reuna muotoillaan selän kaarevuutta mukaillen. Puukon pää katkaistaan n. 15° kulmassa terän selän puolelle ja pyöristetään jouhevaksi selän kaareen. Poikkileikkaukseltaan pää on "mahanpuolelta" litteämpi.

Alahelan ja teränsuun välillä on 2 mm ja terän selän välillä 1 mm olkapää. Alahela on kohtisuorasti terän selkään nähden. Alahelan kuppi kootaan reunoiltaan n.1 mm paksuisesta ja pohja 3 mm paksuisesta messinki levystä juottaen.

Pään materiaalina käytetään kotimaista puuta (Karjalan koivua) eri muodoissaan ja pintakäsittelynä öljyminen tai vahaus. Lakkausta pyritään välttämään.

Terä

Teräosan mitta on 8-9 cm.

Alkuperäisessä mallissa terän pituus on 11-12 cm. Puukkoon valittu lyhyempi terän pituus toimii paremmin tämän päivän käyttöpuukossa.

Terän selkä on suora ja terä päähän nähden on hiukan etunojassa. Teräosan leveys on alahelan juuressa 20 mm ja terässä ei ole palkoa. Terä on kärkeä kohden kokoajan kapeneva ja kärkiosa on luistava, ei liian jyrkkä eikä terävä. Terän poikkileikkaus on salmiakki. Lappeen ja viisteen suhde on 1:2 eli lape on 6,5 mm ja viiste 13,5 mm. Terän paksuus on alahelan juuressa 4-4,5 mm ja ohenee terän kärkeä kohden. Terän paksuus vaikuttaa terän suun terä kulmaan, paksummalla suurempi teräkulma.

Terämateriaaliksi soveltuu kaikki tänään saatavilla olevat karkenevat puukkoteräket hiiliteräksestä aina typpiteräseen. Damaskus teräs poikkeaa ehkä liikaa alkuperäisestä ajatuksesta. Terä hiotaan kiiltäväksi, mutta myös lappeen takopinta ja viisteen hiontajäljet ovat hyväksyttäviä.

Tuppi

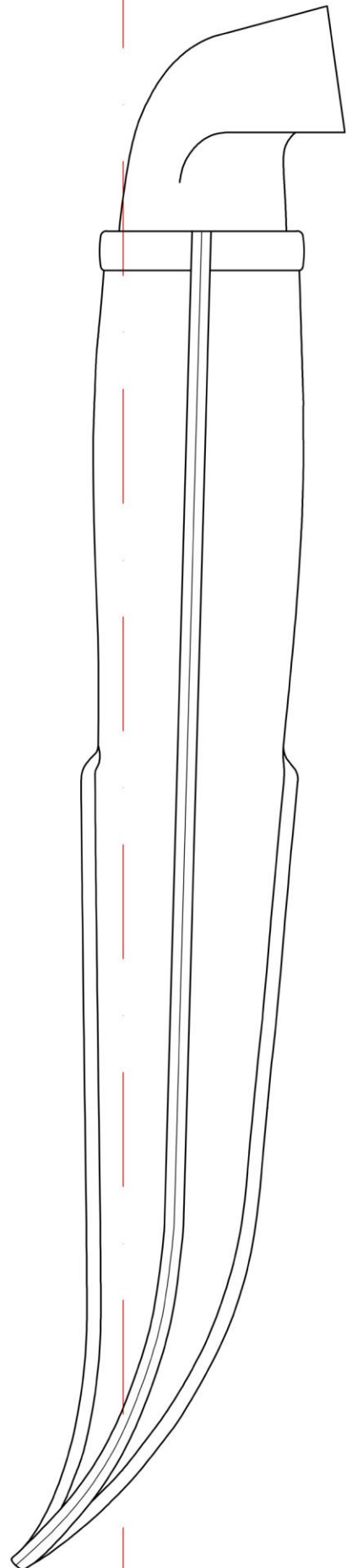
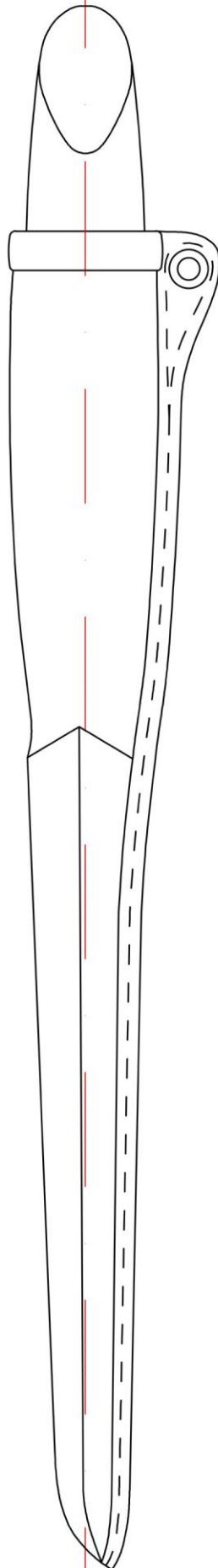
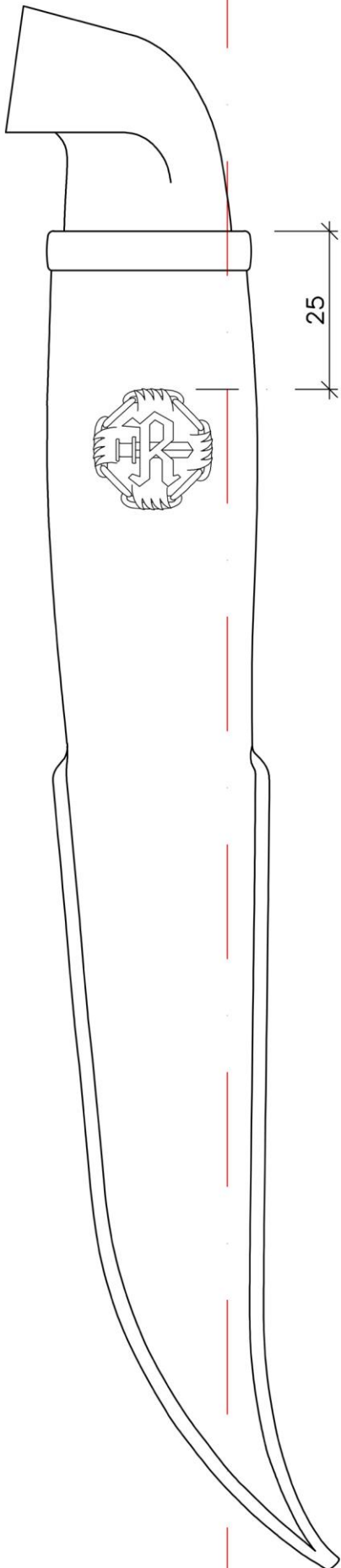
Alkuperäisen mallin tuppi on tehty lentokone alumiinista.

Tuppi tehdään kasvisparkitusta naudan tuppinahkasta. Terän suoja, lesta tehdään puusta kaksipuoleisena ja se kapenee, ohenee ja kaartaa joustavasti oikealle. Lestan reuna viistetään molempiin suuntaan. Tupen ommel on keskellä takana. Näin muotoiltu lesta antaa tupelle lopullisen muodon. Tupen ulkopuolelle jäävä puukon pään osa on 35 mm tupen yläreunasta. Tupen yläreuna tehdään suoraksi. Reuna ohennetaan ja käännetään kaksinkerroin. Vyölenkki on nahkainen 20 mm leveä kannin ja on kiinnitetty tupen ompeleen yläreunan lävistykseen messinkilenkillä. Messinkilenkki kiinnitetään vyölenkkiin niittaamalla tai rukajärvi merkki pinssillä. Tuppeen painetaan 20 mm leveä rukajärvi merkki erillisellä rukajärvi merkki punsselilla. Kuvio tehdään etupuolelle tupen yläreunasta 25 mm merkin yläreunaan.

Tuppea ei värjätä vaan se jätetään nahkan väriseksi. Lopuksi tuppi rasvataan ja pintakäsittellään.

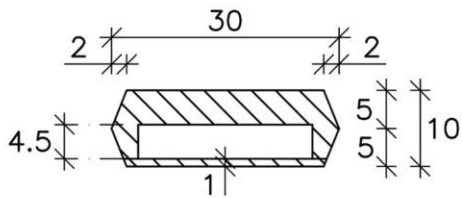
TUPPI

Tupen suuaukon reuna on kaksinkertainen. Tuppea ei värjätä.

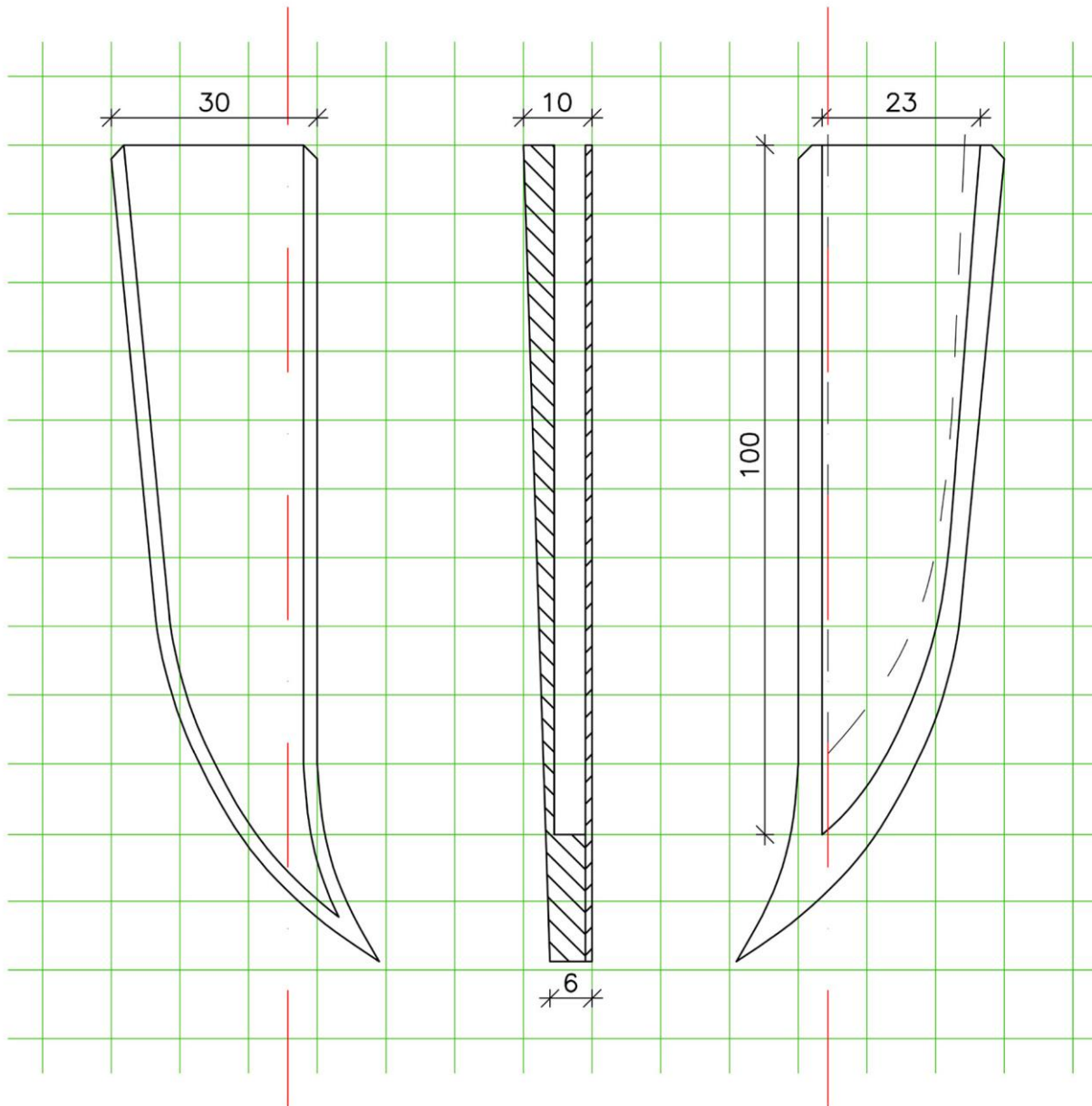

LESTA

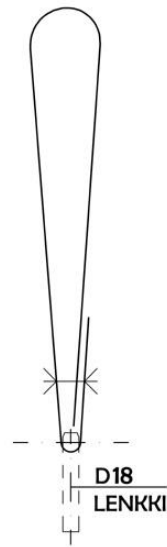
Kuvan lestan mitat ovat terälle 90 / 20 / 4 mm. Jos terän mitat poikkeavat edellä mainitusta, lestan mittoja muutetaan samassa suhteessa. Lestan alapään muoto pyritään pitämään kuvan mukaisena. Lesta tehdään kaksipuoleisena, takakansi ohutta viilua, vaneria tai muovia. Jos lesta tehdään vanerista tai muovista takakansi on syytä rei'ittää.

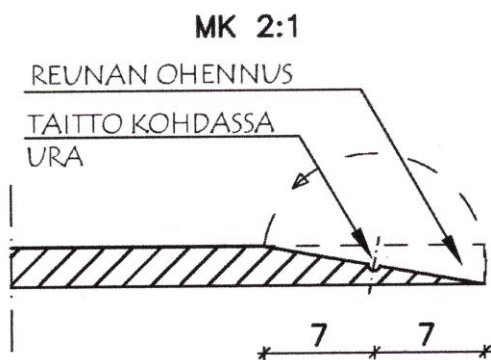
RUUDUKKO 1 cm x 1 cm

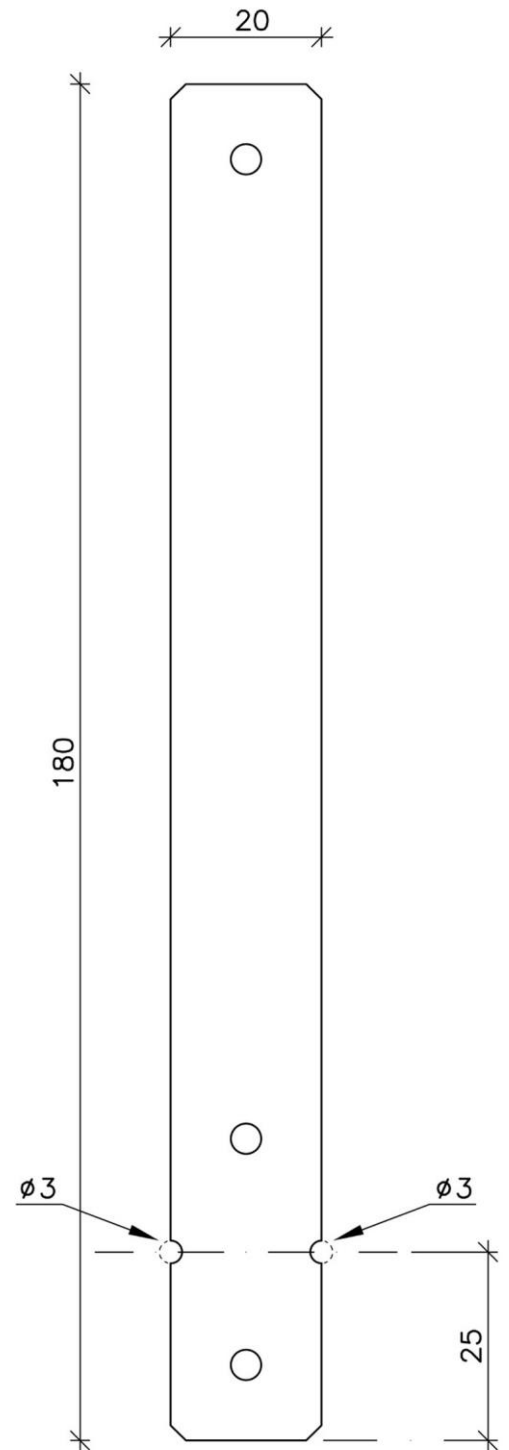
VYÖLENKKI

TUPEN REUNA

KUPPIHELA

Puukon huolto.

Kun huollat puukkosi säännöllisesti sekä säilytät sitä tupessaan, palvelee se sinua pitkään.

Puukon terä on valmistettu perinteitä noudattaen takomalla hiiliteräksestä.

Puhdista, pese ja kuivaa terä aina käytön jälkeen. Pese puukkosi käsin ilman liuotusta. Pesukoneen kuuma-
vesi ja voimakkaat pesuaineet vaurioittavat puuosia ja hiiliterästä.

Öljyä terää suolattomalla öljyllä, esim. ruokaöljyllä.

Teroita puukkoa siihen tarkoitetuilla työkaluilla, hiomakivellä tai timanttiteroittimella.

Vahatun / öljytyn puukahvan voi käsitellä uudelleen värittömällä puuvahalla, -öljyllä.

Patinoituneet metallihelat puhdistetaan ja kiillotetaan tavallisella metallinkiillotusaineella.

Rasvaa tuppi säännöllisesti nahkarasvalla, jottei nahka pääse kuivumaan ja halkeilemaan.

Älä säilytä puukkoa kosteassa tupessa.

Rukajärvipuukon työohjeet on saatavana Lieksan Puukkoseuran sivuilta osoitteesta
lieksan-puukkoseura-ry7.webnode.fi

Eikun kuras kupehelle keikkumaan.